

Wijdmeren

Evaluatie Dorpenbeleid

2019 - 2023

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
Terugblik	4
Hoofdstuk 1: Hoofddoelen Dorpenbeleid	5
Hoofdstuk 2: Missie en visie	8
Hoofdstuk 3: Kaders	9
Hoofdstuk 4: Dorpenteam	12
Hoofdstuk 5: De Appelboom	14
Hoofdstuk 6: Wat vinden inwoners?	15
Hoofdstuk 7: Conclusies en aanbevelingen	16
Bijlagen:	18

INLEIDING

Toen in 2019 in Wijdmeren het Dorpenbeleid werd vastgesteld, konden weinigen bevroeden dat de gemeente 4 jaar later een nieuwe bestuurlijke toekomst tegemoet gaat. Hoe die toekomst er komt uit te zien is op veel plekken onderwerp van gesprek. Er liggen verschillende keuzes voor. Onbetwist en veelgehoord klinkt in de gesprekken met inwoners, maatschappelijke instellingen, verenigingen en ondernemers door dat het dorpse karakter, van waaruit de verschillende dorpskernen in Wijdmeren zijn opgebouwd, behouden blijft en gekoesterd moet worden.

De open landschappen, het unieke plassengebied onderstrepen het profiel van de gemeente Wijdmeren en haar karakteristieke dorpen. Dankzij het Dorpenbeleid hebben de eigenheden van de verschillende kernen in het uitgestrekte gebied de afgelopen 4 jaar extra accenten gekregen.

Waar kansen werden gezien zijn krachten gebundeld en mooie bewonersinitiatieven ontstaan, van de Bibian Mentel Playground in Loosdrecht, tot de hangende bloembakken in Ankeveen en 's-Graveland. Honderden ideeën zijn zichtbaar gemaakt in de Appelboom projecten, perken en plantsoenen worden sinds jaar en dag door buurtbewoners en behulpzame vrijwilligers onderhouden, speelplaatsen in het groen worden opgelapt en verfraaid.

Het zijn allemaal voorbeelden van waar kleine samenlevingen groot in kunnen zijn. Met soms - in de Wijdemeerse praktijk vakkundig en bekwaam - een duwtje in de rug van welwillende ambtenaren in het gemeentehuis, en met soms ook wat gemeentelijke financiële steun.

De fusiebesprekingen zijn een uitgelezen kans om met elkaar stil te staan bij wat in 4 jaar is bereikt, en ook bij wat niet is gelukt. Wat ons kan helpen is vooral naar de toekomst te kijken, de resultaten in de dorpen breder te beschouwen op vragen die opkomen als het gaat over sociale waarden, over zorgtaken en brede welvaart, over de inrichting en veiligheid van de openbare ruimte, over onderhoudstaken en bestuurskracht op dorpsniveau. Zodat het Dorpenbeleid ingebed als vaste waarde meegaat naar de nieuwe bestuursvorm van de gemeente Wijdmeren, hoe die er ook komt uit te zien.

Dorpenbeleid betekent: gebiedsgericht werken, met regisseurs die samen met inwoners weten wat er speelt, het gesprek met elkaar hebben over voorzieningen en functies die passend zijn, duurzaam en toegankelijk voor iedereen, integraal over alle taken waar de gemeente invloed op heeft, en waar het gemeenbestuur, Raad en College, op kan sturen. De eerste jaren van het Dorpenbeleid waren veelbelovend. Ze zijn daarmee een uitnodiging om het Dorpenbeleid een stevige plek te geven in de nieuwe bestuurlijke toekomst van de gemeente.

Ron de Haan,
Wethouder Sociaal Domein

TERUGBLIK

Het Dorpenbeleid is door de raad vastgesteld in de raadsvergadering van 19 augustus 2019. Op basis hiervan heeft het college in december 2019 de uitvoeringsnotitie Dorpenbeleid geaccordeerd.

Vooraf

De evaluatie die voor u ligt was eigenlijk gepland in 2021, na één jaar Dorpenbeleid. De coronapandemie en lockdown in 2020-2021 maakten dat de resultaten eerst nu goed in beeld komen. Er is veel om op terug te kijken. Corona, gevolgd door de plotselinge opgave tot huisvesting van Oekraïense vluchtelingen en statushouders, doen een beroep op de samenleving. In het Dorpenbeleid konden veel (hulp)vragen dankzij praktische samenwerking tussen het gemeentelijke dorpenteam en inwoners, bedrijven en verenigingen adequaat worden beantwoord.

In deze evaluatie gaan we eerst in op de 7 hoofddoelen en de resultaten binnen deze hoofddoelen, daarna op de missie en visie en tot slot de kaders. De daaropvolgende hoofdstukken gaan over het dorpenteam en de Appelboom en wat de inwoners vinden van het Dorpenbeleid. Tot slot de conclusies en aanbevelingen.

Intern is informatie opgehaald bij alle gemeentelijke afdelingen. Informatie kwam ook van inwoners via het burgerpanel, de respons op een oproep in het weekblad Nieuwsster en van inwoners waarmee het dorpenteam heeft samengewerkt. Aan ieder is veel dank verschuldigd.

HOOFDSTUK 1: HOOFDDOELEN DORPENBELEID

Samenvatting Dorpenbeleid zoals vastgesteld in 2019

Het hoofddoel van het Dorpenbeleid is bereikt als:

1. We de betrokkenheid van onze inwoners stimuleren, de (sociale) leefbaarheid van onze dorpen versterken en op die manier een sterke samenwerkingsorganisatie (burger-overheid) vormen, met een echte en een hechte relatie, zodat we de toekomstige uitdagingen aankunnen.
2. We in dienst staan van onze inwoners, de lijnen kort houden en een duidelijk en zichtbaar aanspreekpunt zijn voor eenieder die wil bijdragen aan een echte en een hechte relatie.
3. De identiteit van de dorpen en wijken behouden blijft.
4. Het sociale en culturele voorzieningenniveau in stand is gebleven en waar nodig is versterkt.
5. Er in elk dorp een vorm van dorpsraad is, zodat er een podium of platform ontstaat waar gemeente en inwoners gebruik van kunnen maken om collectieve belangen te communiceren en te behartigen. Dit kan per dorp verschillend zijn. Het is ook mogelijk om geen vorm te kiezen, dat is voorbehouden aan het dorp zelf en kan in de loop van de tijd ook veranderen.
6. In 2022 alle dorpen een eigen DorpOntwikkelPlan (DOP) hebben opgesteld
7. Er sprake is van een effectieve samenwerking tussen dorpen/wijken en de gemeente, en als dit naar tevredenheid van beide partijen wordt vormgegeven.

Hieronder lopen we één voor één de 7 hoofddoelen door. Deze vertalen zich in hoofdstuk 4 in aanbevelingen. Hoofddoelen 6 en 7, het vormen van een dorpsraad en het opstellen van een DorpOntwikkelPlan (DOP), krijgen de meeste aandacht.

Het hoofddoel van het Dorpenbeleid is bereikt als:

1. **We de betrokkenheid van onze inwoners stimuleren, de (sociale) leefbaarheid van onze dorpen versterken en op die manier een sterke samenwerkingsorganisatie (burger-overheid) vormen, met een echte en een hechte relatie, zodat we de toekomstige uitdagingen aankunnen.**

Samenwerking met inwoners

- Het dorpenteam heeft als doelstelling samenwerking met inwoners. Met het dorpenteam straalt de gemeente uit dat ze betrokkenheid wil stimuleren. Betrokken inwoners weten de gemeente beter te vinden.
- Inwoners en gemeente hebben de afgelopen 4 jaar gezamenlijk honderden acties in gang gezet. De initiatieven waren divers: van festiviteiten en sociale activiteiten tot 'groene' initiatieven. Stuk voor stuk dragen ze bij aan de leefbaarheid in de dorpen.

Betere borging in gemeentelijke organisatie

- Het Dorpenbeleid en de werkwijze van het dorpenteam zijn in de organisatie nog geen gemeengoed.
- De betrokkenheid van inwoners en hun initiatieven kunnen beter geborgd worden in beleid. Met name op het vlak van sociale initiatieven (bijvoorbeeld rond (mantel)zorg en eenzaamheid) ontbreekt een door de Raad vastgesteld gemeentelijk (integraal) beleidskader, terwijl de activiteiten wel bijdragen aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen.

Dorpenteam: bekend en vertrouwd

- In 2019 hebben inwoners aangegeven het voorzieningenniveau te willen behouden of verbeteren om de sociale leefbaarheid te verstevigen. Ook gaven zij aan behoefte te hebben aan een gemeente die bereikbaar, betrouwbaar en herkenbaar is.
- Het dorpenteam biedt een vast, bekend en betrouwbaar gezicht in de dorpen. Vanuit gebiedsgericht werken is het team in staat om op alle thema's en onderwerpen die verwachting in te vullen.

2. We in dienst staan van onze inwoners, de lijnen kort houden en een duidelijk en zichtbaar aanspreekpunt zijn voor eenieder die wil bijdragen aan een echte en een hechte relatie.

Laagdrempelig

- Het dorpenteam is laagdrempelig bereikbaar. Mobiele telefoonnummers van het team zijn op de website gepubliceerd. Daardoor nemen inwoners telefonisch, per email en via whatsapp contact op.
- Veel initiatieven komen uit de koker van gedreven vrijwilligers in de dorpen of komen voort uit de samenwerking met lokaal bekende sleutelfiguren (zie hoofddoel 5). Omdat het contact met het dorpenteam laagdrempelig is, is de lijn vanuit de dorpen met de gemeente kort en herkenbaar.
- Het dorpenteam is een ingang voor vragen en ideeën over bijvoorbeeld de energietransitie, de klimaatopgave, de opvang van ontheemden en andere onderwerpen.
- Ook is het dorpenteam veel aanwezig in de dorpen, pakt zo veel mogelijk vragen zelf op en wijst zo min mogelijk door. Het dorpenteam heeft aandacht voor vrijwilligers en actieve inwoners en brengt waardering over. Het dorpenteam is als zodanig een visitekaartje voor de gemeente.

Te veel werk

- Er is meer werk dan het dorpenteam aan kan waardoor er wachtlijsten ontstaan. Niet alle vragen horen thuis bij het dorpenteam. Tijdens de interne evaluatie is ook aangegeven dat rolvastheid hier een rol speelt. Ook dit komt doordat het Dorpenbeleid en de bijbehorende werkwijze nog geen gemeengoed zijn binnen de gemeentelijke organisatie.

Herkenbaar voor de toekomst

- Het dorpenteam heeft historische kennis, gebiedskennis en een relatienetwerk opgebouwd. Voor de inwoners biedt het team herkenbare en laagdrempelige contactpersonen die de weg kennen binnen de gemeentelijke organisatie.

3. De identiteit van de dorpen en wijken behouden blijft.

Beleid op maat

- Het dorpenteam ondersteunt alle dorpen en een groot aantal initiatieven op maat. De onderwerpen en inzet van inwoners verschillen per dorp.
- Ieder dorp heeft zijn eigen identiteit. De een meer herkenbaar dan de ander. Maar de mate van zelfstandigheid, betrokkenheid of juist anonimiteit geven richting aan de lokale samenleving.
- Door samen met inwoners de identiteit van het dorp vast te stellen, kan deze beter behouden blijven. Bijvoorbeeld: jaarlijks terugkerende evenementen zoals het NK Palingroken, Jazzfestival Loosdrecht en de feestweek Nederhorst den Berg bestaan dankzij vrijwilligers.
- De eisen voor het aanvragen van een evenementenvergunning worden steeds strenger. De positie van de gemeente als partner (hechte samenwerkingsrelatie) is doorslaggevend voor het behoud van bovenstaande evenementen voor de toekomst.
- Vanuit het gebiedsgericht werken zijn de gemeentelijke dorpscoördinatoren betrokken geweest bij belangrijke ontwikkelingen over de dorpen en adviseren de collega's van verschillende vakafdelingen over actualiteiten en aanpak.

4. Het sociale en culturele voorzieningenniveau in stand is gebleven en waar nodig is versterkt.

Voorzieningen belangrijkste speerpunt

- Tijdens dorpsavonden eind 2019 bleek het voorzieningenniveau in de dorpen een van de belangrijkste speerpunten voor inwoners.
- Het dorpenteam heeft dit meegewogen in het ondersteunen van initiatieven (bijvoorbeeld Jacobs Koffiehuis in Ankeveen, Sociaal Cultureel Centrum in Nederhorst den Berg of De Buurtkamer 3D).

Huisvesting

- De huisvesting van maatschappelijke initiatieven is een aandachtspunt. Initiatieven als deze dragen bij aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen en kunnen een besparing op de kosten in het sociaal domein opleveren. Op dit moment kan het Dorpenbeleid dit soort initiatieven (nog) geen permanent onderdak bieden.

Elk dorp zijn eigen voorzieningen

- Het voorzieningenniveau verschilt per dorp. Inwoners weten vaak zelf heel goed wat van belang is en wat moet blijven. Om dit te behouden en betaalbaar te houden worden voorzieningen per dorp anders georganiseerd. Samenwerkingsvormen verschillen, zo ook de bezettingsgraad en deelgebruik. Het Dorpenteam stimuleerde de samenhang en adviseerde over verbeteringen.

5. Er in elk dorp een vorm van dorpsraad is, zodat er een podium of platform ontstaat waar gemeente en inwoners gebruik van kunnen maken om collectieve belangen te communiceren en te behartigen. Dit kan per dorp verschillend zijn. Het is ook mogelijk om geen vorm te kiezen, dat is voorbehouden aan het dorp zelf en kan in de loop van de tijd ook veranderen.

Geen dorpsraad

- In geen van de dorpen is een dorpsraad gevormd. Ankeveen heeft als enige dorp een dorpsavond georganiseerd.
- Voorafgaand aan het vormen van een dorpsraad is het van belang te zorgen voor duidelijke kaders waar de dorpsraad binnen beweegt. Kaders die duiding geven aan representatie, legitimatie, waar, wanneer, op welk niveau en op welke manier participatie wordt toegepast.

Betrokken inwoners

- In afwezigheid van een dorpsraad zijn in alle dorpen representanten gevonden die als contactpersonen naar het dorpenteam willen optreden. Deze vertegenwoordigers zijn vaak actieve vrijwilligers die veel weten over hun dorp, wat er speelt en voeden de gemeente over wat leeft in het dorp.
- De gemeentelijke coördinatoren van het dorpenteam zijn bekend met de betrokken inwoners. Het dorpenteam heeft op verzoek van Ankeveen twee dorpsavonden georganiseerd over de besteding van het door de Raad beschikbaar gestelde dorpsbudget. De aangedragen initiatieven zijn snel tot uitvoering gekomen met ondersteuning van het dorpsbudget.
- De dorpen worden gestimuleerd een vorm van overleg te organiseren. Vorm, werkwijze, onderwerpen en omvang kunnen per dorp verschillen.

6. In 2022 alle dorpen een eigen DOP hebben opgesteld

DorpOntwikkelPlan (DOP)

- Geen van de dorpen heeft een DorpOntwikkelPlan (DOP) opgesteld. Een hindernis bleek het ontbreken van een richtlijn te zijn waaraan een DOP moet voldoen. Net als de drempel die is gevoeld naar het oprichten van een Dorpsraad geldt ook hier, dat bewoners aangeven dat zij hun invloed al kunnen laten gelden tijdens participatietrajecten en inspraakmomenten.
- Vorm, legitimiteit en inhoud van dorpsplannen verschillen per dorp. Ook zonder een DOP bundelden de dorpscoördinatoren kenmerken en belangrijke thema's die met elkaar de eigenheid van het dorp beschrijven.

7. Er sprake is van een effectieve samenwerking tussen dorpen/wijken en de gemeente, en als dit naar tevredenheid van beide partijen wordt vormgegeven.

Draagvlak

- In de informele samenwerking tussen gemeente en inwoners gaat veel goed, zoals bij het herinrichten van hofjes en buurtstraten.
- De dorpscoördinatoren weten door hun kennis van de gemeentelijke organisatie welke stappen moeten worden genomen. Op die manier worden wensen in de dorpen en in beleid snel op een praktische manier bespreekbaar gemaakt.
- Het Dorpenbeleid is nog niet verankerd in het gemeentebeleid. De oplossingsrichting die hiervoor wordt voorgesteld is om het Dorpenbeleid financieel en organisatorisch onderdeel te laten zijn van het door de Gemeenteraad vast te stellen Integraal Beleidskader voor het Sociaal Domein. Dan kunnen vragen van inwoners op tal van terreinen (zorg, onderwijs, cultuur, sport, vastgoed, openbare ruimte) voortaan meer integraal, transparant in bestuur en beleid worden opgepakt.

HOOFDSTUK 2: MISSIE EN VISIE

Uit de samenvatting Dorpenbeleid, vastgesteld in 2019

Missie en visie Dorpenbeleid (afgesteld in de beeldvormende sessie met de raad op 19 juni 2019)

Missie

Wij zijn als gemeente dichtbij, beschikbaar en toegankelijk voor onze inwoners. We faciliteren, zorgen voor korte lijnen, communiceren goed en duidelijk en komen afspraken na. Wij geven de ruimte voor het initiatief van onze inwoners, binnen de kaders als hoeder van het algemeen belang. We geven onze inwoners vertrouwen en zeggenschap.

Visie

Zodat het voor de inwoners gemakkelijker wordt om initiatieven te nemen en dingen voor elkaar te krijgen. Waarbij we zoveel mogelijk diversiteit aan geluiden uit de samenleving horen, er resultaten op dorpsniveau geboekt worden en dat de gemeentelijke organisatie er toegankelijker en efficiënter van wordt.

Missie en visie gemeente breed

Missie

We stimuleren de eigen kracht van inwoners en medewerkers om samen onze dorpen krachtig te maken en te houden, we willen de invloed van onze bewoners vergroten en het realiseren van initiatieven mogelijk maken. Iedereen doet mee.

Het principe 'iedereen doet mee' staat voor de gemeente voor:

- Proactief en transparant werken
- Gebiedsgericht werken
- Werken aan het geluk van inwoners
- Werken aan de participatie en zelfredzaamheid van de inwoners

Dat betekent een andere manier van werken, een integrale manier van werken en daarmee een nieuwe manier van organiseren. De gemeente wil dat er meer vanuit de samenleving zelf gebeurt. Om het perspectief van inwoners te borgen mag dan van de gemeente verwacht worden dat zij burgerinitiatieven de noodzakelijke ruimte biedt. Daarbij is het belangrijk dat in de gemeentelijke organisatie alle neuzen dezelfde kant op staan, er sprake is van een uitnodigende houding van alle medewerkers en dat die medewerkers ook de nodige speelruimte krijgen om constructief en oplossingsgericht met de inwoners mee te denken. De ingezette organisatieontwikkeling sluit hier met haar waarden en principes goed op aan.

Visie

We gaan voor een sterke samenwerkingsorganisatie, met een echte en een hechte relatie, zodat we de toekomstige uitdagingen aankunnen.

Missie en visie Dorpenbeleid

Het dorpenteam is er goed in geslaagd om met de missie en visie aan de slag te gaan. Zowel de beleidsnotitie als de uitvoeringsnotitie boden voldoende houvast om inwoners te ondersteunen en op die manier de dorpen te versterken. In samenwerking met stakeholders past het dorpenteam maatwerk toe om tot breed gedragen, en échte oplossingen te komen. Er is een duidelijk herkenbaar en zichtbaar loket "dorpenteam" neergezet.

Missie en visie gemeentebreed

Het Dorpenbeleid is nog geen gemeengoed binnen de organisatie, waardoor de organisatie nog niet efficiënter en toegankelijker is geworden zoals de visie voor ogen heeft. De organisatie heeft onvoldoende capaciteit en draagkracht om deze visie in te passen. Dit gebrek aan draagvlak en inpassing in beleid toont zich onder meer in het vraagstuk rond de huisvesting van maatschappelijke initiatieven en het borgen van de betrokkenheid van inwoners in beleid. Dit verbetert door het Dorpenbeleid financieel en organisatorisch onderdeel te laten zijn van het door de Gemeenteraad vast te stellen Integraal Beleidskader voor het Sociaal Domein.

HOOFDSTUK 3: KADERS

Uit de samenvatting Dorpenbeleid, vastgesteld in 2019

Kaders

Inhoudelijk

1. Het Dorpenbeleid wordt integraal en gebiedsgericht uitgevoerd.
2. Alle De Appelboom-projecten vallen integraal onder het Dorpenbeleid.
3. Het Dorpenbeleid zoekt nadrukkelijk aansluiting bij de Maatschappelijke Agenda 2018-2021, de invoering van de Omgevingswet, de Duurzaamheidsagenda 2018-2022 en het Ondernemersmanagement
4. Dorpenbeleid is dynamisch, op lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen wordt ingespeeld.
5. DorpsOntwikkelingsPlannen (DOP) spelen een belangrijk rol.
6. Draagvlak voor de ingediende initiatieven/plannen is: 65% met de mogelijkheid per initiatief een andere afweging te maken. Het geluid van de minderheid meewegen en zo mogelijk verwerken.

Organisatorisch

7. Binnen het Dorpenbeleid wordt een Dorpenloket ingericht voor aanvragen/initiatieven vanuit de dorpen.

8. Burgerparticipatie is een vast onderdeel bij nieuw gemeentelijk beleid en plannen
9. Het staat de dorpen vrij om zelf al dan niet een vorm van dorpsraad te kiezen als collectieve gesprekspartner voor de gemeente
10. Tijdige communicatie met betrokkenen wordt geborgd binnen de organisatie.
11. Het Dorpenbeleid wordt in de periode 2020-2021 geëvalueerd.

Financieel

12. Het Dorpenbeleid wordt binnen de financiële kaders uitgevoerd.
13. De huidige beschikbare gelden worden samengevoegd tot een Dorpenfonds.
14. De verdeling van de gelden uit het Dorpenfonds gaat: per dorp op inwoneraantal met een minimum van € 8000 per dorp. Uitgezonderd Breukeleveen (minimum € 5000).
15. De te verdelen gelden uit het Dorpenfonds mandateren tot een maximum van € 15.000,-- per initiatief/plan.

Inhoudelijk

1. Het Dorpenbeleid integraal en gebiedsgericht

Het dorpen team is bedoeld gebiedsgericht te kunnen werken. Elk dorp heeft een eigen dorpscoördinator. Deze stemt vragen en ideeën af met de afdelingen waar dit relevant is. Door personele en financiële beperkingen gemeentebreed is het niet gelukt te komen tot een integrale aanpak van inwonersinitiatieven. Dit heeft de implementatie van het Dorpenbeleid in de ambtelijke werkstructuur bemoeilijkt.

2. Appelboom-projecten

De werkwijze van de Appelboom, alle projecten en het platform zijn goed zichtbaar gemaakt in de kernen en op www.deappelboom.nl en als zodanig ingebed en belegd in het dorpen team.

3. Het Dorpenbeleid zoekt nadrukkelijk aansluiting bij de Maatschappelijke Agenda 2018-2021, de invoering van de Omgevingswet, de Duurzaamheidsagenda 2018-2022 en het Ondernemersmanagement

Het dorpen team heeft telkens de belangen van verschillende beleidsterreinen (mee)gewogen bij ideevorming. Zo stuurde het team op biodiversiteit en klimaatbestendige inrichtingen bij de Appelboomprojecten. Ook bekeek ze hoe initiatieven een versterking kunnen zijn van preventietaken en voor de voorzieningen in de dorpen (maatschappelijke agenda). Het dorpen team was behulpzaam bij vergunningstrajecten van evenementen.

4. Dorpenbeleid is dynamisch (lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen).

=Het dorpenteam speelde in op landelijke en regionale ontwikkelingen, zoals de coronapandemie (2020-2021) en de acute opvangcrisis voor Oekraïense vluchtelingen. Het team fungeerde in de serviceverlening vaak als schakel tussen samenleving en overheid.

5. DorpOntwikkelPlannen (DOP).

Er zijn geen DorpOntwikkelPlannen (DOP) gemaakt. Voorafgaand aan de start van het dorpenteam zijn in de kernen bewonersavonden georganiseerd. Op deze avonden werden doelen gekozen. Door de invloed van corona kon aan veel van de ideeën geen opvolging worden gegeven. Inwoners vragen vooral hulp bij concrete initiatieven. In Ankeveen zijn inmiddels twee dorpsavonden (2021/2023) georganiseerd om gezamenlijk initiatieven te verzamelen en gemeentesubsidies te verdelen.

6. Draagvlak voor de ingediende initiatieven/plannen is: 65% regel.

In de praktijk is onwerkbaar gebleken om voor elk initiatief het 'hele' dorp te bevragen. Per aanvraag is ervoor gekozen de volgende richtlijn toe te passen:

- Dient de aanvraag het belang van het dorp.
- Sluit de aanvraag aan op één van de genoemde beleidsterreinen uit de kaders van het Dorpenbeleid.
- Kan draagvlak worden aangetoond of beredeneerd.
- Is het initiatief in beginsel openbaar en/of laagdrempelig toegankelijk.
- Wordt het initiatief gedragen door vrijwilligers.

Organisatorisch

7. Dorpenloket

Bij de start van het Dorpenbeleid is ook een 'dorpenloket' geopend. Met een artikel in de huis-aan-huisbladen zijn de sociaal makelaar van de gemeente en dorpscoördinatoren aan de inwoners voorgesteld.

8. Burgerparticipatie

Bij de totstandkoming van nieuw of veranderend gemeentebeleid worden inwoners geraadpleegd, ongeacht de werkzaamheden van het dorpenteam. Burgerparticipatie is een wettelijke taak voor gemeenten in 2024. Hierin voorziet de gemeente met de vaststelling van een verordening Burgerparticipatie en het integraal beleidskader sociaal domein.

9. Dorpsraad als gesprekspartner voor de gemeente

Er zijn geen dorpsraden opgericht. De vraag hiernaar is de afgelopen periode onvoldoende opgekomen. Het dorpenteam heeft bij alle plannen en initiatieven steeds zorgvuldig overleg gevoerd met omwonenden. Zo werden bewonersavonden belegd voor de aanleg van Appelboomprojecten en ontstonden werkgroepen, zoals voor de Groene Strik (Porseleinhaven Loosdrecht).

10. Tijdige communicatie met betrokkenen

Zoals beschreven in het vorige punt, heeft het dorpenteam telkens op maat met bewoners gecommuniceerd over plannen en projecten.

11. Het Dorpenbeleid wordt in de periode 2020-2021 geëvalueerd.

Door de coronapandemie waren 2020 en 2021 ongewone jaren. In 2022 was het dorpenteam onverwacht druk met werkzaamheden rond de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Dit heeft doorgewerkt in de planning van de evaluatie.

Financieel

De ondersteuning van het dorpenteam gaat verder dan alleen een gemeentelijke financiële bijdrage, hoewel deze vaak wel essentieel is. Het Dorpenteam heeft – los van subsidies – bewoners en organisaties met initiatieven wegwijs gemaakt, geholpen met vervolgstappen en bijgestaan met netwerkcontacten en vergunningsaanvragen.

12. Het Dorpenbeleid binnen financiële kaders.

Het dorpenteam heeft binnen financiële kaders van de gemeenteraad gewerkt. Het dorpsbudget werd waar dat kon aangevuld met subsidies, fondsen en budgetten van verschillende gemeentelijke afdelingen. De aanbeveling is hier om gemeentelijke bijdragen aan het dorpenbeleid te scharen onder wettelijke taken of maatschappelijke doelen die de gemeenteraad voor publieke bekostiging openstelt, zoals eenzaamheidsbestrijding, inclusiviteit, talentontwikkeling, sociale cohesie, innovatie en samenredzaamheid.

13. Dorpenfonds.

Het dorpsbudget bedraagt op dit moment €100.000,- verdeeld over de dorpen naar rato van het aantal inwoners. Onderstaand een overzicht van de besteding van het dorpenfonds per dorp.

14. De verdeling van gelden op inwoneraantal met een minimum van € 8000 per dorp (Breukeleveen € 5000).

Niet ieder dorp is even 'actief'. Sommige kernen noteerden de afgelopen jaren een 'tekort' aan dorpsbudget, terwijl andere budget 'over hielden'. In het laatste kwartaal wordt per jaar bekeken of met het resterend budget uit het ene dorp, een initiatief uit het andere dorp uitgevoerd kan worden (conform raadsbesluit RV/1435/201105/BI).

Onderstaand een overzicht van de besteding van het dorpsbudget. Hier is in 2020 een overschrijding op het budget Kortenhoef mogelijk door een onderschrijding in 's-Graveland en Nieuw Loosdrecht en in 2021 een overschrijding in Oud Loosdrecht door een onderschrijding in Nieuw Loosdrecht.

15. De te verdelen gelden uit het Dorpenfonds mandateren tot een maximum van € 15.000,-- per initiatief/plan.

Uit het dorpsbudget is geen uitgave gedaan waarop dit kader van toepassing was.

	Ankeveen € 8.000,00	Breukeleveen € 5.000,00	Kortenhoef € 26.000,00	Nederhorst den Berg € 20.000,00	Uit €100.000	Over
2020	€ 8.448	€ 5.000	€ 38.131	€ 18.007	€ 96.768	€ 3.231
2021	€ 8.506	€ 4.492	€ 26.019	€ 22.339	€ 98.286	€ 1.713
2022	€ 8.204	€ 1.878	€ 30.847	€ 16.106	€ 97.779	€ 2.220

	Nieuw Loosdrecht € 25.000,00	Oud Loosdrecht € 8.000,00	s-Graveland € 8.000,00	Uit €100.000	Over
2020	€ 16.296	€ 7.537	€ 3.348	€ 96.768	€ 3.231
2021	€ 12.707	€ 21.019	€ 3.202	€ 98.286	€ 1.713
2022	€ 24.801	€ 7.969	€ 7.969	€ 97.779	€ 2.220

HOOFDSTUK 4: DORPENTEAM

Het dorpenteam

Het dorpenteam bestaat uit twee dorpscoördinatoren, een sociaal makelaar en een ondersteuner.

Rollen dorpenteam

Wegwijzer

Ondernemers, vrijwilligers en inwoners hebben soms moeite hoe zij een vraag, idee of initiatief in de gemeentelijke organisatie verder kunnen brengen. Het dorpenteam heeft hierin als wegwijzer gefungeerd, en houdt een vinger aan de pols om te volgen of zij goed geholpen worden. Zo vinden organisatoren van evenementen het soms lastig om een goede vergunningaanvraag in te dienen en alle bijlages hierbij op orde te brengen. Het dorpenteam bemiddelt, denkt mee en brengt creativiteit in het proces. Het dorpenteam slaat een brug tussen de toetsende functie van de gemeente en het doel van de aanvrager. Tegelijkertijd kan het dorpenteam uitleg geven wanneer iets 'niet kan'. Het dorpenteam stimuleert overleg tussen gemeentelijke diensten.

Huisvesting

Sociale initiatieven bevorderen gemeenschapszin. Ze zijn nu, en in de toekomst van groot belang voor de gemeente. Voorbeelden zijn de aanpak eenzaamheid onder alle leeftijdsgroepen. De maatschappelijke effecten kunnen groot zijn, zoals de start van "De Dodaars" laat zien, en de duo-fiets, in beheer van inwoners van Loosdrecht. Sociale initiatieven vragen soms ook om onderdak, iets wat de gemeente niet altijd kan bieden. De zoektocht naar oplossingen voor maatschappelijke huisvesting is er één waar het dorpenteam veel tijd aan heeft besteed. Antwoorden op de vraag naar maatschappelijk vastgoed worden mogelijk gevonden in de uitwerking van het integraal beleidskader sociaal domein.

Zichtbaar

Het dorpenteam is zoveel mogelijk aanwezig bij evenementen, activiteiten en vrijwilligersacties. Actieve deelname was er bij het kunstwerk Vrijheid (Licht en Kunst). Ook deed het team mee met de 12 uur van Ankeveen, met de clean up-acties op de Spiegelplas en organiseerde het team de afgelopen twee jaar de clean up-actie in de Wastobbe. De inwoners van de dorpen waarderen de betrokkenheid van het dorpenteam. Dit brengt de gemeente en gemeenschap dichter bij elkaar en geeft de gemeente een positief imago.

Dorpsbudget

Uit het overzicht van de besteding van het Dorps- en Appelboombudget per dorp per jaar blijkt dat niet alle dorpen ieder jaar het hele dorpsbudget benutten. Zo maken Ankeveen en Kortenhoef het dorpsbudget op, terwijl Nederhorst den Berg en Nieuw Loosdrecht juist vaak geld over houden.

Cofinanciering en andere gelden

Het dorpsbudget kan een bijdrage leveren aan een project maar hoeft niet altijd alle kosten te dragen. Bij de financiering van projecten wordt ook gebruik gemaakt van (externe) gelden, zoals vakbudgetten, subsidies en fondsen. Een paar voorbeelden:

- Hangende Bloembakken Ankeveen / 's-Graveland
- Voor dit initiatief werd geld opgehaald bij de bewoners. Het kleine deel dat zij niet bij elkaar kregen, droeg het dorpsbudget bij.
- Jacobs Koffiehuis Ankeveen (overkapping op het marktplein)
- 90% gefinancierd uit een legaat, de laatste 10% uit het dorpsbudget.
- De Bibian Mentel Playground
- Dit is begonnen als initiatief van twee jongens. Het enorme project van ruim €200.000 is voor slechts €12.690 gefinancierd uit het dorpsbudget. Het overige bedrag komt uit subsidie en van de partners in het project.
- De Block (Jongerenontmoetingsplek Kortenhoef)
- Deze plek is betaald uit een SPUK van het Rijk dat coronageld beschikbaar stelt voor jongeren.
- De Zwerfafvalvergoeding
- Dit is een subsidie van de Nedvang (de afvalverpakingsindustrie). Nederland Schoon keert deze subsidie uit aan projecten die bijdragen aan het terugdringen van zwerfvuil. Deze heeft het Dorpenteam 3 jaar achter elkaar aangevraagd voor ruim €160.000. Omdat er op dit moment statiegeld op blikjes zit, bestaat deze subsidie niet meer.

De Vrijwilligerswaardering

€10.000 van het dorpsbudget is jaarlijks toegewezen aan de waardering van vrijwilligerswerk. Eerder werd van dit budget om het jaar een groot feest georganiseerd. Door de coronamaatregelen was dat niet mogelijk en is de waardering verlaagd. Bij waar het dorpenteam een activiteit of bijeenkomst bezoekt, worden de vrijwilligers getrakteerd op gebakjes.

Overhead

Naast het dorpsbudget is geen budget opgenomen voor overhead, zoals investeringen in de website, drukwerk, zaalhuur en andere kosten. Deze kosten worden nu weggeschreven op het dorp waar het initiatief plaatsvindt, of gedeeld over de dorpen.

Aandacht voor Lokaal

Het Dorpenteam probeert zoveel mogelijk uitgaven 'lokaal' te besteden. Voorbeelden hiervan zijn de gebakjes voor de vrijwilligerswaardering, de inkoop van hondenpoepzakjes, het maken van De Block door een lokale metaalbewerker en de samenwerking met lokale kunstenaars.

Projecten uitgelicht

Een aantal uitgelichte projecten geven een inkijkje in het dagelijks werk van het dorpenteam.

Jeugd

Initiatieven van en voor jeugd zijn een belangrijk onderdeel van het Dorpenbeleid. Zoals de realisatie van de Bibian Mentel Playground. Op initiatief van twee Loosdrechtse jongens is deze unieke speel- en sportvoorziening gerealiseerd. De voorziening was er niet gekomen zonder de hulp van de Mentelity Foundation en de gemeente Hilversum.

De inzet van het dorpenteam brengt initiatieven als de playground verder. Andere voorbeelden zijn De Block in Kortenhoef en de tiensersos in Loosdrecht. De jeugd wil elkaar ontmoeten, een geschikte plek ontbrak. Deze is er nu toch gekomen.

Dorpsavond Ankeveen

Ankeveen is het enige dorp dat aangaf dorpsavonden te willen organiseren en gezamenlijk te besluiten over de besteding van het dorpsbudget.

Vuntus

De bewoners in de omgeving van het Vuntusplein wachten al jaren op de herinrichting van het gebied. In 2015 zijn de eerste maatregelen (kap bomen) vooruitlopend op de inrichting uitgevoerd. De herinrichting wordt sindsdien vooruitgeschoven. Bewoners ervaren overlast van recreanten en toeristen en het gebrek aan voorzieningen. De dorpscoördinator heeft met een groep bewoners een schouw gelopen om de eerste praktische punten op te pakken. Het resultaat is een constructieve samenwerking waarbij de relatie met de gemeente versterkt is en de leefbaarheid toegenomen. Heel concreet zijn de containers ondergronds geplaatst en met groen ingepakt, en er is een nieuwe groenstrook aangelegd. Er is een fietsen- en scooterstalling gemaakt en een hondenuitlaatstrook aangelegd. De werkzaamheden op de Vuntus zijn nog niet afgerond. De dorpscoördinator en de bewoners blijven hierover contacten met elkaar in gesprek.

Coronapandemie en vluchtelingencrisis

Onderdeel van het Dorpenbeleid is om aan te sluiten bij landelijke en regionale ontwikkelingen zoals de coronacrisis en de acuut ontstane opvangcrisis voor Oekraïense vluchtelingen. In deze crisissituaties is het dorpenteam, mede door het draagvlak in de dorpen, in positie gebracht om in beweging te komen en te helpen.

Mijn baas ruimt op

Hondenbezitters klagen bij de gemeente over het gebrek aan voorzieningen voor het uitlaten van hun huisdier. Door het succes van de aanpak "Mijn baas ruimt op" is dit opgenomen in de structurele werkzaamheden van de gemeentelijke buitendienst. Dit voorbeeld toont hoe een initiatief van inwoners in beleid wordt vertaald. In de aanbevelingen hierover meer.

HOOFDSTUK 5: DE APPELBOOM

De Appelboom is het platform voor inwonersinitiatieven, samenwerking met de gemeente en groenparticipaties. Met de komst van het Dorpenbeleid en het dorpenteam is De Appelboom hier volledig in opgegaan.

De Appelboom – Groen & Sociaal

Verspreid door de dorpen staan bijna 200 bordjes met het Appelboom-logo in de openbare ruimte. De bordjes laten zien waar inwoners het onderhoud van de openbare ruimte over hebben genomen van de gemeente. Veel inwoners hebben behoefte aan meer diversiteit in de openbare ruimte en een hoger onderhoudsniveau. Sommige projecten zijn zo klein als een boomspiegel; andere projecten zo omvangrijk als een hele straat. Bij alle Appelboomprojecten wordt de buurt uitgenodigd om een plan te maken voor de nieuwe inrichting van het groen. Niet zelden spreken burens elkaar voor het eerst, de langdurige samenwerking bevordert sociale cohesie en betrokkenheid bij de directe leefomgeving.

Sociale kaart

Op de website van De Appelboom zijn alle groenprojecten zichtbaar maar ook alle sociale projecten. Bewoners die betrokken zijn bij activiteiten en initiatieven kunnen zelf agenda-items aanmaken en vrijwilligersvacatures plaatsen. De website is in opzet een organische sociale kaart die overzicht biedt aan alle activiteiten en initiatieven, en ondersteunt vrijwilligerswerk.

Totaal projecten: **248**
Totaal verbonden vrijwilligers: **1953**
Totaal groenprojecten: **188**
Totaal vrijwilligers in groen projecten: **704**
Totaal projecten Sociaal: **60**
Totaal vrijwilligers sociaal: **1249**

Ankeveen	Breukeleveen	Kortenhoef	Nederhorst den Berg	Nieuw- Loosdrecht	Oud- Loosdrecht	's-Graveland
11	0	65	50	46	6	10

Uitgelicht

Kortenhoef

In Kortenhoef is het olievlekeffect van De Appelboom zichtbaar. Kortenhoef is de laatste jaren het meest actieve dorp. Duidelijk voorbeeld is de Bernard van Beeklaan waar in 11 projecten bijna alle openbare ruimte in beheer van inwoners is. In 2022 is in de Bernard van Beeklaan "Het Beekse Bos" aangelegd. Bij de uitvoer waren ruim 50 inwoners betrokken. Ook de Paddenpoel is een uniek project waar bewoners en de basisschool met elkaar samenwerkten om een rommelig deel van de openbare ruimte te veranderen tot de best bezochte speeltuin van het dorp.

Loosdrecht

Het braakliggende terrein aan de Porseleinhaven in Loosdrecht is al jarenlang een doorn in het oog en bron van overlast voor omwonenden en aangrenzende ondernemers. Het dorpenteam is gevraagd het braakliggende terrein in te richten. In twee maanden tijd is samen met een werkgroep van omwonenden en ondernemers een plan uitgedacht én uitgevoerd. Tot de bouw plaatsvindt blijft de Porseleinhaven nu ingepakt in een groene strik.

Inboet

Met bijna 200 projecten doen participanten bij De Appelboom regelmatig een beroep op inboet. Bij inboet wordt dode of versleten beplanting vervangen. Naast deze service, biedt De Appelboom ook een vergoeding voor participanten die watergeven. Voornamelijk jonge beplanting in nieuwe projecten heeft voldoende water nodig. Door de drogere en warmere zomers gaat steeds vaker beplanting dood. Door de watergeefvergoeding wordt dit substantieel teruggedrongen. Het terugdringen van inboet is een kostenefficiënte en duurzame oplossing. Door de blijvende betrokkenheid is dit ook een investering in een duurzame samenwerking met inwoners.

Bijvangst op andere doelstellingen (de vruchten van De Appelboom):

- Betere en meer samenwerking met inwoners
- Meer betrokkenheid van inwoners
- Sociale cohesie (minder eenzaamheid)
- Meer woonplezier
- Meer biodiversiteit
- Klimaatbestendiger
- Minder zwerfafval

HOOFDSTUK 6: WAT VINDEN INWONERS?

Van 29 maart tot 10 april 2023 heeft de enquête voor de evaluatie Dorpenbeleid open gestaan. 456 inwoners hebben de enquête ingevuld. 81% procent van de respondenten is vijftig jaar of ouder. De reacties uit de enquête laat breed gedragen kritiek op de overheid en lokale overheid zien.

Meepraten over het dorp

De belangrijkste conclusie van de enquête is dat inwoners graag meepraten en meedenken over de toekomst van hun dorp, bijvoorbeeld in een Dorpsraad of door bij te dragen aan een DOP. Deze behoefte is het Dorpenteam niet gebleken. De betrokkenheid van inwoners is wel duidelijk zichtbaar, maar de energie gaat meer uit naar kleinere initiatieven en het concreet uitvoeren van projecten. Ankeveen is het enige dorp dat dorpsavonden georganiseerd heeft.

Belangrijkste conclusies uit het onderzoek

- Acht op de tien (81%) vindt het belangrijk om mee te kunnen praten over hun dorp.
- Bijna acht op de tien (78%) respondenten wil bijdragen aan of meepraten over het dorp.
- Respondenten noemen met name dat het Dorpenbeleid/dorpenteam een bijdrage moet leveren aan het versterken van sociale samenhang tussen inwoners en/of organisaties (62%).
- Zes op de tien (61%) vindt dat inwoners worden aangemoedigd door het Dorpenbeleid/dorpenteam om zelf initiatieven te nemen. Bijna zes op de tien (57%) vindt dat het dorpenteam er is om te ondersteunen.
- Bijna negen op de tien (85%) vindt dat het dorpenteam kan helpen om initiatieven sneller van de grond te krijgen.
- (Bijna) zes op de tien respondenten is tevreden over het resultaat (59%), vond het makkelijk om contact te leggen met het dorpenteam (57%) en is tevreden over de snelheid waarmee het project/initiatief van de grond gekomen is (56%).
- Driekwart vindt dat het dorpenteam voor meer verbinding kan zorgen tussen de gemeente en de dorpen (75%) en een meerwaarde voor de gemeente heeft (74%).

HOOFDSTUK 7: CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

De doelstellingen van het Dorpenbeleid zijn grotendeels behaald. Een aantal punten verdient meer aandacht. Gelet op het toekomstperspectief van Wijdemeren is goed voorstelbaar dat het gemeentelijke kernenbeleid de komende periode meer ingebed wordt in beleidsdoelen en besluiten. Inwoners geven aan dat zij hechten aan de identiteit van hun dorpen. Alles overwegende, en gelet op de ervaringen in de voorbije periode, worden de volgende aanbevelingen aangedragen:

Dorpsraden en DOP

Dorpsraden en DorpOntwikkelPlannen zijn twee van de zeven speerpunten uit het Dorpenbeleid. Beide nodigen uit om opnieuw onder de aandacht van de inwoners te brengen, nu als mogelijk speerpunt van beleid naar de toekomst. Dit kan door het Dorpenbeleid op te nemen in het door de Raad vast te stellen Integraal Beleidskader Sociaal Domein, gesteund door een subsidieverordening met maatschappelijke doelen die voor publieke bekostiging in aanmerking komen. Zo kunnen ideeën en plannen die sociaal en maatschappelijk van betekenis zijn voor de dorpen worden besproken en voor de toekomst bewaard blijven.

Aanbeveling

De aanbeveling is de vorming van dorpsraden en dorpontwikkelplannen te bespreken met inwoners en deze voorzien van een sociaal maatschappelijke uitvoeringsagenda aan de Raad voor te leggen.

Dorpenbeleid organisatie breed implementeren

De ervaringen van het dorpenteam wijzen uit dat veel van de gesprekken met inwoners aan verschillende beleidsafdelingen van de gemeente raken. De ene keer wordt de meerwaarde van het dorpenteam gezien bij buurtacties, soms is een meer integraal bestuurlijk kader nodig om door te pakken.

Aanbeveling

De aanbeveling is het Dorpenbeleid en gebiedsgericht werken (zie hieronder) de komende periode meer gewicht toe te kennen en gemeentebreed prioriteit te geven op de bestuurlijke agenda. Dit bevordert de samenwerking in de gemeenschap op dorpsniveau en verkleint de afstand tussen inwoners en overheid.

Gebiedsgericht werken

In de beleids- en uitvoeringsnotitie Dorpenbeleid is veel geschreven over gebiedsgericht werken. Bij het gebiedsgericht werken worden de dorpscoördinatoren bij alle ontwikkelingen betrokken, delen zij gebiedskennis en bewaken zij het inwonersperspectief. De inwoner staat centraal en wordt gezien als de ervaringsdeskundige van de leefomgeving. Maar al te vaak is er een verschil tussen objectieve waarneming van metingen, onderzoeken en rapporten en de subjectieve beleving van inwoners. Gebiedsgericht werken brengt deze nader tot elkaar wat zorgt voor meer draagvlak en begrip, en een betere verstandhouding tussen gemeente en gemeenschap.

Aanbeveling

De aanbeveling is gebiedsgericht werken bestuurlijk vorm te geven, waarbij de regiefunctie voor de uitvoering van het sociaal domein wordt belegd bij het dorpenteam onder aanvoering van gebiedsregisseurs (per dorpskern cq meerdere kernen samen). De gebiedsregisseurs werken domeinoverstijgend en beleidsadviserend. Zij zijn de 'ogen en oren' van de dorpen. Zij halen maatschappelijke vragen op, acteren in het publieke domein/de openbare ruimte, spelen vragen door en brengen kansen onder bij partners in het verenigingsleven en ondernemers, en zorgen voor verbinding met inwoners. De gemeente faciliteert waar mogelijk.

De gesprekken met inwoners over de bestuurlijke toekomst van de gemeente brengen nog meer kennis over wat inwoners belangrijk vinden voor hun dorp. Deze kennis kan als inspiratie dienen voor vervolgstappen in beleid en afspraken.

Aansluiten Integraal Beleidskader Sociaal Domein (IBK SD)

Bij het verschijnen van deze evaluatie is ook het voorstel om te komen tot een (herijkt) Integraal Beleidskader Sociaal Domein. Vanuit het dorpsbestuur en de sociaal makelaar is hiervoor veel input gegeven. Het Integraal Beleidskader zet belangrijke stappen om de sociaal maatschappelijke belangen van de inwoners positief in de dorpen te benoemen en te ondersteunen. Inwonerinitiatieven helpen daarbij (versterken bestaansrecht) met de overheid in faciliterende rol (ontzorgen, focus op taken en afspraken).

Aanbeveling

De aanbeveling is de dorpscoördinatoren als gebiedsregisseurs een stevige(r) positie in het Integraal Beleidskader Sociaal Domein te geven. De opdracht is inwonerinitiatieven beleidsmatig en duurzaam te ondersteunen, diensten en hulpvragen adequaat (af) te handelen met de daarvoor bestemde gemeentelijke diensten en netwerkpartners. Een win-win situatie kan zijn dat efficiencybesparingen worden behaald dankzij preventie en vroegsignalering.

Subsidieprogramma

Bij het versterken van inwonersinitiatieven behoort financiële steun, waar mogelijk en nodig. Het dorpsbudget kent op dit moment maar één kader: 65% draagvlak. Niet omschreven is waar deze 65% op gebaseerd is. Een subsidieverordening als grondslag ontbreekt, waardoor juridische en financiële risico's en/of misverstanden kunnen ontstaan. Door maatschappelijke doelen te benoemen die voor publieke bekostiging in aanmerking, kunnen (subsidie)gelden doelmatiger en transparant ingezet worden.

Aanbeveling

De aanbeveling is om in lijn met het Integraal Beleidskader Sociaal Domein de subsidieverordening te herzien en hier ook het dorpsbudget onder te scharen. Hierbij moet voldoende oog worden gehouden voor flexibiliteit en praktische regelingen om voor kleine acties ook kleine oplossingen na te streven, maar ook om voldoende structuur zodat duidelijke afspraken worden gemaakt over de besteding van middelen. Door programmagericht te werken is voor iedereen duidelijk waar de gemeente op inzet en welke activiteiten en resultaten kunnen rekenen op financiële ondersteuning. Inwonerinitiatieven kunnen bijdragen aan belangrijke beleidsopgaven in onder andere het sociaal domein. Op basis van door de raad vastgestelde doelen komt een programma publieke bekostiging tot stand met subsidiabele doelen.

Cofinanciering

Het dorpsbestuur heeft het dorpsbudget de afgelopen jaren uitgebreid door fondsen en subsidies te verwerven. Er is nog veel winst te halen wanneer initiatieven die zij ondersteunen (nog) meer aan fondswerving doen en hier behulpzaam bij zijn. Niet iedere initiatiefnemer zal in staat zijn hiertoe een aanvraag te schrijven, soms zal dit zelfs niet passend zijn.

Aanbeveling

De aanbeveling is een kader te ontwikkelen waar een bijdrage van de gemeente (subsidie, dorpsbudget of anders) dient als cofinanciering voor een subsidie- of fondsaanvraag en de ondersteuning daarvan.

Doorontwikkelen platform "De Appelboom"

Het Integraal Beleidskader Sociaal Domein bouwt op een fundament van vrijwilligers. Om dit vrijwilligerswerk te faciliteren zijn voorzieningen en diensten nodig. De Appelboom kent haar oorsprong in groenparticipaties maar is door de jaren heen uitgegroeid tot het platform voor betrokken inwoners. De website (www.deappelboom.nl) heeft een overzicht van groene en maatschappelijke initiatieven, een activiteitenkalender en een vrijwilligersvacaturebank.

Tijdens de vele gesprekken met partners, professionals en vrijwilligers is duidelijk naar voren gekomen dat er al veel gebeurd maar overzicht mist. Vrijwel alle vrijwilligersinitiatieven zijn op zoek naar versterking.

Aanbeveling

De aanbeveling is de functie vrijwilligerscentrale en sociale kaart van De Appelboom als bekend beeldmerk steviger neer te zetten en uit te bouwen. Er ligt een goede basis, de Appelboom beschikt over de functionaliteiten die verder kunnen worden uitgebouwd en benut.

Tenslotte

De hierboven beschreven aanbevelingen zijn bedoeld als aanzet om met elkaar voort te gaan en het geleerde te benutten voor een stevig(er) fundament onder het gemeentelijke dorpenbeleid. Nu reeds worden de dorpscoördinatoren als 'eigenaren' van het Dorpenbeleid al regelmatig betrokken bij dossiers waar oplossingen geforceerd tot stand komen, in plaats van dat zij voortvloeiend uit kaders en regelingen. Door het Dorpenbeleid gemeentebreed te implementeren in de beleidsontwikkeling, voelen inwoners zich nauwer betrokken bij de gemeente en voelen zij zich ook meer verantwoordelijk voor de oplossingen en de uitvoeringen hiervan.

BIJLAGEN:

1. Jaarverslagen 2020, 2021, 2022
2. Burgerpanel
3. Rondgang organisatie
4. Beleid- en uitvoeringsnotitie Dorpenbeleid
5. Raadsvoorstel dorpsbudget